

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства

Навчальний рік 2022-2023
2023-2024

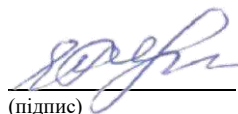
СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«Основи медсестринства»

Нормативний освітній компонент
Формат освітнього компонента очний
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність «223 «Медсестринство»
Освітньо-професійна програма «Сестринська справа»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Курс перший - другий

Силабус освітнього компонента розглянуто на засіданні кафедри Пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства

Протокол від
“14 ”червня 2022 року № 11

В.о.Завідувача кафедри

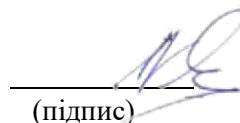

(підпис)

Доц. Піонова О. М.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем терапевтичного профілю

Протокол від
“25 ”серпня 2022 року № 1

Голова

(підпис)

проф. Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Хіміч Т.Ю., доцент кафедри ПВМ №2 та медсестринства, доцент, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь

Ярошук Аліна Віталіївна асистент кафедри ПБМ№2 та медсестринства, магістр медсестринства

Професійні інтереси: медсестринство

Контактний тел. та E-mail викладача +380972419718 av.yaroshchuk@knm.edu.ua

Красовська Катерина Олександрівна - доцент кафедри кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, медсестринства та біоетики, к. мед. н., доцент.

Професійні інтереси: терапія

Контактний тел. та E-mail викладача +380675794661, ko.krasovska@knm.edu.ua

Інформація про консультації Очні консультації: згідно розкладу кафедри на базі кафедри - обласної клінічної лікарні за попередньою домовленістю. Он-лайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем з використанням ресурсів системи Moodle. (<http://31.128.79.157:8083/login/index.php>)

Локація. Місце проведення лекцій та практичних занять: лекційна зала та учбові кімнати кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства, і (вул. Тринклера 3)
Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (9⁰⁰-11⁵⁰/13²⁰-17¹⁰ у відповідності до розкладу);

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Основи медсестринства» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Сестринська справа» та Стандарта вищої освіти України, перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 223«Медсестринство»

Опис освітнього компонента (анотація)

Освітній компонент «**Основи медсестринства**» є нормативним зі спеціальності 223 Медсестринство, освітньо-професійної програми сестринська справа. Освітній компонент розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для формування власного погляду на професію, ознайомлення з моральними концепціями, принципами й традиціями медсестринської справи і дасть змогу здобувач вищої освіти краще зрозуміти сутність майбутньої професії; набуття умінь та навичок виконання різних медсестринських маніпуляцій і приділяти увагу не лише оволодінню її технікою, а й майстерністю спілкування сестри медичної – бакалавра з пацієнтами, лікарями, колегами та оточенням, навчанні пацієнта та (або) членів його сім'ї необхідними навичками догляду в домашніх умовах; формування професійного мислення при засвоєнні медсестринських маніпуляцій, що дає здобувач вищої освіти змогу уникнути хибного уявлення про медсестринську діяльність як механічне виконання завдань, закріплює знання, умінь та навички, об'єднуючи їх у гнучку систему не лише догляду, але і адміністрування.

Предметом вивчення освітнього компоненту є: засвоєння практичних умінь і навичок на основі теоретичних знань з догляду і спостереження за пацієнтами і є основою підготовки сестер медичних-бакалаврів; професійний рівень яких відповідав би сучасним потребам медичної практики та збереження і забезпечення здоров'я населення, покращення якості їх життя шляхом надання кваліфікованої медсестринської роботи з населенням, забезпечення та організації роботи молодших бакалаврів- сестер медичних

Пререквизити та постреквизити: відповідно до примірного навчального плану, вивчення освітнього компоненту «Основи медсестринства» здійснюється в 2-му та 3-му семестрах, коли здобувач вищої освіти набув відповідні знання з основ медичних знань, вікової фізіології та валеології людини з основних базових дисциплін: основ медичної біології та мікробіології, основ біологічної фізики, анатомії людини, фізіології, медичної та біоорганічної хімії, з якими інтегрується програма основ медсестринства.

«Основи медсестринства» формує засади вивчення здобувач вищої освіти подальших клінічних дисциплін – клінічного медсестринства у внутрішньої медицини, що передбачає «вертикальну» інтеграцію з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з сестринської справи в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Послання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/my/>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента «Основи медсестринства» є засвоєння здобувач вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок, виконання медичних маніпуляцій з дотриманням протоколів медсестринської діяльності і стандартів для здійснення адміністрування в межах компетенції сестри медичної – бакалавра.

1.2. Основними завданнями освітнього компонента Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Медсестринство у внутрішній медицині» є: ознайомлення з моральними концепціями, принципами й традиціями медсестринської справи; набуття умінь та навичок виконання різних медсестринських маніпуляцій.

Знання питань загальної, особистої гігієни, загальний та спеціальний догляд за хворими;

- Знання основ проведення реанімації та ознаки клінічної та біологічної смерті;
- Володіння технікою надання долікарської допомоги в різних умовах, без застосування ліків, спрямовану на попередження ускладнень та спасіння життя потерпілого;
- Знання основ медичної реабілітації людини.
- Володіння навичками обстеження хворого (вимірювати температуру тіла, АТ, визначати пульс, дихання тощо);
- Володіння навичками з технік загального, спеціального догляду, навичками невідкладної допомоги та реанімації, маніпуляційним, інструментальним технікам тощо;
- Володіння навичками медичної реабілітації;
- Володіння навичками першої медичної допомоги;
- Володіння технікою підготовки хворих на лабораторні дослідження та вміння правильно збирати матеріали для лабораторного аналізу.
- Формування у здобувач вищої освіти морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування здобувач вищої освіти компетенціями:

інтегральні:

Компетентності та результати навчання.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувач вищої освіти **компетенцій:**

– *інтегральна:*

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– загальні:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК 11. Здатність працювати в команді

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії

– спеціальні (фахові, предметні):

ФК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

ФК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

ФК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності (інтимності), конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

ФК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

ФК 06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

ФК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.

ФК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

ФК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

ФК 14. Здатність організувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

ФК 15. Здатність організувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувач вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані.

ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

ПРН 3. Планувати медсестринські втручання.

ПРН 4. Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю.

ПРН 6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. Використовуючи принципи медсестринської етики та деонтології, правила міжособового спілкування з метою створення сприятливого психологічного мікроклімату, вміти:

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду.

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно протиепідемічного режиму.

ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.

ПРН 16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних медсестринських функцій.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувач вищої освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

- Комунікативні навички
- Здатність працювати в команді, спілкуватися з людьми і управляти конфліктами
- вміння оцінювати і аналізувати ситуації
- Здатність до Організації, планування та ефективного виконання проєктів і завдань
- Здатність виконувати роботу професійно, відповідально
- Здатність проявляти емоційний інтелект у взаємодіях з колегами, клієнтами, з керівником, почуттям такту і своєчасності реакції.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

2.1.Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	
Кількість кредитів –12	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
Загальна кількість годин - 360	Спеціальність: <u>223 «Медсестринство»</u>	Курс:	
		1-й	2-й
		Семестр	
		Лекції	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 174 самостійної роботи здобувач вищої освіти - 186	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	8 год.	34 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	100 год.
		Лабораторні	
		0	
		Самостійна робота	
		50 год.	136 год.
		Індивідуальні завдання: -	
Вид контролю:			
		Залік (пер)	іспит

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
2-й семестр			
1	Система охорони здоров'я в Україні. Історія медсестринської справи. Сестра медична бакалавр – еволюція статусу. Сестра медична бакалавр – член міжпрофесійної команди	2	Тематична
2	Типи лікувально-профілактичних закладів. Принципи організації роботи медичної сестри в них. Правові та нормативні документи, що забезпечують роботу медичної сестри.	2	Тематична
3	Санітарно-протиепідемічний режим закладів охорони здоров'я Інфекційна безпека. Дезінфекція. Сучасний клінінг Інфекційний контроль. Стерилізація. Асептика,антисептика	2	Тематична
4		2	Тематична
	Всього за 2-й семестр	8	
3-й семестр			
5	Безпечне лікарняне середовище	2	Тематична
6	Людина і хвороба. Здоров'я, філософське, біологічне та етичне визначення. Роль медичної сестри в навчанні пацієнтів та зміцненні їх здоров'я. Виховання поваги до здорового образу життя.	2	Тематична
7	Ієрархія людських потребза А. Маслоу. Медсестринський процес	2	Тематична
8	Участь медсестри в організації та проведенні клінічного обстеження пацієнта. Принципи оцінки загального стану людини (зовнішній огляд, скарги)	2	Тематична
9	Термометрія. Вирішення проблем пацієнта з порушенням температури тіла	2	Тематична
10	Участь медсестри в організації та проведенні клінічного обстеження пацієнта. Спостереження за пацієнтами з порушенням функції серцево-судинної системи	2	Тематична
11	Участь медсестри в організації та проведенні клінічного обстеження пацієнта. Спостереження за пацієнтами з порушенням функції дихальної системи	2	Тематична
12	Участь медсестри в організації та проведенні клінічного обстеження пацієнта. Спостереження за пацієнтами з порушенням функції органів травлення	2	Тематична
13	Участь медсестри в організації та проведенні клінічного обстеження пацієнта. Спостереження за пацієнтами з порушенням функції органів сечовиділення	2	Тематична
14	Застосування медсестринського процесу при вирішенні проблем тяжкохворого та агонуючого пацієнта. Втрата, смерть та горе	2	Тематична
15	Участь сестри медичної при виконанні реанімаційних заходів	2	Тематична
16	Найпростіші методи фізіотерапії	2	Тематична

17	Задоволення потреб пацієнта у харчуванні та вживанні рідини. Харчування та годування пацієнтів. Контроль водного балансу	2	Тематична
18	Форми лікарських засобів та методи їх введення. Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів	2	Тематична
19	Парентеральне введення ліків. Ускладнення ін'єкцій та їх профілактика	2	Тематична
20	Участь сестри медичної - бакалавра в лабораторних дослідженнях, рентгенологічних та інструментальних обстеженнях	2	Тематична
21	Участь медичної сестри в проведенні пункцій та зондових маніпуляцій	2	Тематична
Разом за 3-й СЕМЕСТР:		34	
Всього лекційних годин		42	

2.2.2 Семінарські заняття –не передбачені програмою

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
2-й семестр <i>Розділ дисципліни 1. Основи медсестринства. Інфекційна безпека</i>				
1	Сестра медична – член міжпрофесійної команди. Комунікація, як інструмент побудови відносин. Філософія медсестринської справи. Медсестринська етика та деонтологія. Мистецтво спілкування в медичному колективі	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
2	Типи лікувально-профілактичних закладів. Принципи організації роботи медичної сестри в них. Правові та нормативні документи, що забезпечують роботу	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове

	медичної сестри.		відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
3	Інфекційна безпека. Інфекційний контроль .Дезінфекція. Сучасний клінінг	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
4	Передстерилізаційна очистка. Стерилізація	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання;

			імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
5	Приймання пацієнта до стаціонару, санітарна обробка	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
6	Режими ЗОЗ (санітарно-протиепідемічний, лікувальний та ін.). Поводження з медичними відходами	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему

			повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	
7	Особиста гігієна і безпека медичної сестри. Охорона праці медичної сестри	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
8	Підсумковий контроль 1. Основи медсестринства. Інфекційна безпека	4		усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
	Разом за II СЕМЕСТР:	32		
3-й семестр				
<i>Розділ дисципліни 2. Медсестринський процес і задоволення фізіологічних потреб пацієнта</i>				
9	Людина і хвороба. Хвороба як переживання і поведінка людської особистості. Здоров'я,	4	розповідь-пояснення,	усне опитування

	філософське, біологічне та етичне визначення. Здоровий спосіб життя як умова його тривалості, фізичного і духовного розвитку. Роль медичної сестри в навчанні пацієнтів та зміцненні їх здоров'я. Виховання поваги до здорового образу життя.		бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	(індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
10	Ієрархія людських потреб за А. Маслоу. Медсестринські моделі. Медсестринський процес – етапи	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
11	Задоволення потреб пацієнта в особистій гігієні Догляд за шкірою, ротовою порожниною, носом, очима, вухами	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль;

			<p>круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),</p>	<p>творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему</p>
12	<p>Термометрія. Методики вимірювання та реєстрації Вирішення проблем пацієнта з лихоманкою</p>	4	<p>розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),</p>	<p>усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему</p>
13	<p>Задоволення потреб пацієнта з проблемами органів кровообігу Дослідження пульсу. Вимірювання артеріального тиску Методи реєстрації цих показників</p>	4	<p>розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання</p>	<p>усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль;</p>

			процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	доповідь; виступ на задану тему
14	Задоволення потреб пацієнта з проблемами органів дихання Вимірювання частоти дихання Поняття про оксигенотерапію	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
15	Задоволення потреб пацієнта з проблемами травлення Спостереження та догляд за пацієнтами під час блювання. Промивання шлунку Задоволення потреб пацієнта з проблемами травлення Клізми. Застосування газовивідної трубки	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему

			спаринг-партнерство (навчання в парах),	
16	Задоволення потреб пацієнта з проблемами органів сечовиділення Катетеризація сечового міхура	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
17	Задоволення потреб тяжкохворих та агонуючих Профілактика та лікування пролежнів. Управління болем	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
18	Участь сестри медичної, як члена	4	розповідь-пояснення,	усне опитування

	міжпрофесійної команди при виконанні реанімаційних заходів		бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	(індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
19	Задоволення потреб пацієнта в харчуванні та вживанні рідини. Харчування та годування пацієнтів Штучне харчування	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
20	Засоби впливу на кровообіг. Методи найпростішої фізіотерапії	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль;

			<p>круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),</p>	<p>творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему</p>
21	<p>Підсумковий контроль 2. Медсестринський процес із задоволення фізіологічних потреб пацієнта</p>	4	<p>розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),</p>	<p>усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему</p>
Розділ дисциплін 3 Застосування лікарських засобів				
22	<p>Виписування, зберігання та застосування ліків. Шляхи та способи введення лікарських засобів Зовнішній та ентеральний спосіб застосування ліків</p>	4	<p>розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна</p>	<p>усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації;</p>

			<p>гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),</p>	<p>взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему</p>
23	<p>Парентеральне введення ліків. Види шприців та голок</p>	2	<p>розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),</p>	<p>усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему</p>
24	<p>Внутрішньошкірні ін'єкції Техніка Ускладнення ін'єкцій та їх профілактика.</p>	2	<p>розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень,</p>	<p>усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему</p>

			кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	
25	Підшкірні ін'єкції: техніка, ускладнення і	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
26	Внутрішньом'язеві ін'єкції: техніка, ускладнення і їх профілактика Особливості розчинення та введення антибіотиків, виконання проб на індивідуальну чутливість	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему

27	Внутрішньовенні ін'єкції: техніка, ускладнення і їх профілактика Взяття крові з вени для лабораторного дослідження	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
28	Внутрішньовенне краплинне введення: техніка, ускладнення і їх профілактика	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
Розділ дисциплін 4 Лабораторні та інструментальні методи дослідження				
29	Участь сестри медичної бакалавра в лабораторних дослідженнях хворих Дослідження крові, мазків із зів та порожнини носа, харкотиння, сечі, калу	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове

			відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
30	Участь сестри медичної – бакалавра рентгенологічних обстеженнях пацієнтів	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
31	Участь сестри медичної – бакалавра вінструментальних та функціональних обстеженнях пацієнтів	4	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання;

			імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
32	Участь медичної сестри в проведенні пункцій (плевральна торакоцентез)	2	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
33	Зондові маніпуляції (зондування шлунку, дуоденальне зондування, промивання шлунку)	2	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему

			повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг- партнерство (навчання в парах),	
34	Підсумковий контроль Застосування лікарських засобів та участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних методах дослідження	4		усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
	Разом за III СЕМЕСТР:	100		
	Всього:	132		

2.2.4. Лабораторні заняття – не передбачані програмою

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
	2-й семестр			
1	Історія розвитку медсестринства в Україні та в світі	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
2	Товариство Червоного Хреста, діяльність у створенні шкіл милосердя	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
3	Етичний кодекс медичної сестри. Методи навчання цінностей	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
4	Стандарти медсестринської діяльності	4	відеороліки, відеофільми, самостійна	реферати; анотації; самоконтроль;

			робота з інформаційними джерелами.	доповідь; виступ на задану тему
5	Медична документація: групи та зберігання. Документація сестри медичної адміністратора	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
6	Оцінювання якості роботи сестер медичних: критерії	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
7	Проблеми внутрішньолікарняної інфекції	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
8	Сучасні дезінфікуючі засоби, їх застосування в медицині	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
9	Критерії вибору дезінфікуючих засобів	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
10	Профілактика захворювань медпрацівників при контакті з кров'ю	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
11	Поняття про медичну ергономіку	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
12	Категорії медичних відходів	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
13	Профілактика травматизму у пацієнтів	3	відеороліки, відеофільми,	реферати; анотації;

			самостійна робота з інформаційними джерелами.	самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
14	Значення правильної біомеханіки тіла в практичній медичній сестри роботі	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
15	Умови, що сприяють ефективному спілкуванню. Зони простору спілкування	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
	Всього за 2-й семестр	50		
	3-й семестр			
1	Здоров'я. Чинники ризику виникнення захворювань. Формування здорового способу життя і профілактика захворювань	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
2	Навчання пацієнта піклуванню про своє здоров'я	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
3	Порівняльна характеристика медсестринських моделей	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
4	Ієрархія людських потреб за А. Маслоу	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
5	Етапи медсестринського процесу, їх взаємозв'язок та зміст	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
6	Навчання пацієнта елементам особистої гігієни	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему

			джерелами.	задану тему
7	Особиста гігієна тяжкохворих	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
8	Способи оцінки болю. Фактори, що впливають на біль	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
9	Особливості спостереження і догляду за пацієнтами в різних стадіях гарячки	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
10	Задоволення потреби пацієнта у фізіологічних відправленнях (випорожнення кишківника)	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
11	Задоволення потреби пацієнта у фізіологічних відправленнях (сечовиділення) Види сечових катетерів	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
12	Паліативна та хоспісна допомога, роль медичної сестри	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
13	Особливості догляду за тяжкохворими в закладі хоспіс	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
14	Методика визначення ступеня ризику виникнення пролежнів у пацієнтів за шкалою Нортон, Брадена Сучасні засоби для профілактики пролежнів	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
15	Поняття термінальних станів у медсестринстві	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь;

			інформаційними джерелами.	виступ на задану тему
16	Особливості догляду за інкурабельними хворими	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
17	Дієтичне харчування: принципи, характеристика, особливості	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
18	Характеристика дієтичних столів	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
19	Поняття про водний баланс. Фактори, що впливають на водний баланс організму	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
20	Водолікування Види лікувальних ванн	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
21	Спостереження та догляд за пацієнтами під час та після проведення найпростіших фізіотерапевтичних процедур	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
22	Правила техніки безпеки при застосуванні найпростіших методів фізіотерапії	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
23	Право пацієнта на інформацію про лікарські засоби	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
24	Навчання пацієнта прийманню різних форм лікарських засобів	4	відеороліки, відеофільми, самостійна	реферати; анотації; самоконтроль;

			робота з інформаційними джерелами.	доповідь; виступ на задану тему
25	Антибіотики: основні групи, шляхи введення	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
26	Можливі проблеми пацієнта, пов'язані із застосуванням лікарських засобів	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
27	Особливості роботи з пацієнтами, які приймають інсулін	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
28	Види внутрішньовенних катетерів	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
29	Участь медичної сестри в лабораторних методах дослідження крові	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
30	Порівняльна характеристика ендоскопічних та рентгенологічних методів обстеження та особливості підготовки до них	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
31	Рентгенологічне дослідження нирок і сечовивідних шляхів, участь медсестри, втручання при можливих проблемах	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
32	Ендоскопічне обстеження шлунково-кишкового тракту, участь медсестри, втручання при можливих проблемах	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
33	Плевроцентез: покази, асистування лікарю	4	відеороліки, відеофільми,	реферати; анотації;

			самостійна робота з інформаційними джерелами.	самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
34	Люмбальна пункція: покази, асистування лікарю	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
35	Можливі проблеми пацієнта, пов'язані із зондовими маніпуляціями	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
36	Беззондове дуоденальне зондування (тюбаж)	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
		Всього за 3-й семестр	136	
	Всього		186	

Методи навчання (навести лише ті, які використовуються під час викладання дисципліни): лекція, розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему;

Підсумковий контроль: іспит

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Організація оцінювання поточного контролю. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки здобувач вищої освіти: розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, аналіз і оцінка результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму людини, контроль засвоєння практичних навичок. Підсумкове заняття (ПЗ) обов'язково проводиться згідно з програмою навчальної дисципліни протягом семестру за розкладом, під час занять. Прийом ПЗ здійснюється викладачем академічної групи. Оцінювання здійснюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з дисциплін

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє

	самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з дисциплін	
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти відповідає високому (творчому) рівню компетентності: здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Здобувач вищої освіти самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання,

	можливі ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Здобувач вищої освіти не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Перерахунок середньої оцінки за поточну навчальну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувач вищої освіти...» або середню оцінку (с точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ.

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти за поточну діяльність під час вивчення розділу, становить 70 балів, максимальна кількість балів - 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Самостійна робота здобувач вищої освіти, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та при проведенні диференційного заліку.

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача вищої освіти здійснюється за умов виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні. Загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.

Організація підсумкового контролю - іспит. Допуск до іспиту визначається у балах поточної навчальної діяльності, а саме: min - 70, max - 120 балів. Іспит проводиться викладачами кафедри, які призначені на екзаменаційну сесію (професор або доцент кафедри), або комісійно вразі незгоди здобувача вищої освіти з результатами атестації згідно з графіком екзаменаційної сесії.

Іспит з дисципліни - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс :

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Під час проведення іспиту проводиться оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за складеними на кафедрі білетами, які включають усі теми дисципліни.

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, якщо вони представлені в одному білеті

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини дисципліни	За кожен відповідь здобувач вищої освіти одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Безпосередньо іспит оцінюється від - 50 до – 80 балів.

Технологія оцінювання дисципліни

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо після іспиту. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД та іспиту і становить min – 120 до max - 200.

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувач вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові контрольні заняття, диференційний залік.

Здобувачам вищої освіти, що не виконали вимоги навчальних програм дисциплін виставляється оцінка **F_x**, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку або іспиту, але не склали його. Оцінка **F** виставляється здобувачам вищої освіти, які не допущені до складання диференційованого заліку або іспиту.

Оцінки "**F_x**" або "**F**" ("незадовільно") виставляються здобувачам вищої освіти, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік. Після завершення вивчення дисципліни відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу вищої освіти відповідну оцінку за шкалами (Таблиця 3) у залікову книжку та заповнюють відомості

Якщо іспит не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру.

3.2. ПИТАННЯ ІСПИТУ

1. Історія розвитку та становлення медсестринства у світі та в Україні.
2. Роль сестри медичної – бакалавра в лікувально-діагностичному процесі. Права та обов'язки сестри медичної – бакалавра.
3. Типи закладів охорони здоров'я, їх структура та функції.
4. Приймальне відділення лікарні, об'єм роботи сестри медичної.
5. Прийом, реєстрація та санітарна обробка пацієнта.
6. Санітарно-протиепідемічний режим закладів охорони здоров'я. Поняття інфекційної безпеки.
7. Види та методи дезінфекції.
8. Методи стерилізації. Контроль стерилізації.
9. Безпечне лікарняне середовище, лікувально-охоронний режим, його елементи та значення для пацієнта. Транспортування та перекладання пацієнтів.
10. Роботи з медичними відходами, класифікація медичних відходів.
11. Роль сестри медичної – бакалавра, як керівника у забезпеченні правильної організації праці медперсоналу з медичними відходами.
Роль сестри медичної у задоволенні потреб пацієнта впродовж різних періодів життя (включаючи процес вмирання).
13. Режими фізичної активності пацієнта, та способи його забезпечення.
14. Медсестринські втручання для задоволення потреби пацієнта з дотримання особистої гігієни.
15. Заміна постільної та натільної білизни тяжкохворому. Правила зберігання чистої та брудної білизни в стаціонарі.
16. Туалет очей, слухових проходів, носових ходів, порожнини рота тяжкохворого.
17. Пролежні. Фактори ризику розвитку пролежнів, стадії утворення, локалізація. Медсестринські втручання з метою профілактики пролежнів.
18. Лікувальне харчування, основні принципи. Годування тяжкохворих.
19. Харчування хворих в стаціонарі. Контроль за передачами з дому, зберіганням продуктів харчування. Складання порційної вимоги.
20. Дієтичне харчування. Координація дій за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта.
21. Штучне годування: через зонд, гастростому, за допомогою живильної клізми, парентеральне.
22. Застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручання дій при оцінці функціонального стану пацієнтів.
23. Термометр: будова, правила зберігання і користування, дезінфекція.
24. Вимірювання температури тіла, реєстрація (цифрова, графічна), оцінка результатів.

25. Стадії гарячки, основні симптоми. Догляд за пацієнтами в гарячці.
26. Спостереження за диханням (частота, глибина, ритм). Підрахунок частоти дихальних рухів, цифровий та графічний запис.
27. Проблеми пацієнта при захворюваннях органів дихання.
28. Медсестринські втручання для задоволення потреби пацієнта в нормальному диханні. Оксигенотерапія.
29. Правила користування індивідуальною плевальницею, її дезінфекція.
30. Пульс: техніка дослідження, властивості, цифрове та графічне зображення в температурному листку, порушення пульсу.
31. Артеріальний тиск: техніка вимірювання, оцінка, цифровий та графічний запис, порушення АТ.
32. Проблеми пацієнта при порушенні функцій серцево-судинної системи. Надання допомоги при гострій судинній недостатності.
33. Проблеми пацієнта з порушенням функцій травного каналу. Допомога пацієнту/хворому під час блювання.
34. Промивання шлунка, показання, протипоказання, техніка виконання.
35. Очисна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
36. Сифонна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
37. Краплинна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
38. Лікувальна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
39. Олійна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
40. Метеоризм, застосування газовивідної трубки.
41. Проблеми пацієнта з порушенням функцій сечовидільної системи.
42. Заходи при затримці сечі. Катетеризація сечового міхура у чоловіків та жінок.
43. Показання та техніка промивання сечового міхура.
44. Механізм дії грілки: показання, протипоказання, техніка застосування.
45. Механізм дії, показання до призначення, техніка застосування міхура з льодом.
46. Показання, протипоказання, анатомічні ділянки, техніка постановки банок.
47. Показання, протипоказання, техніка накладання гірчичників.
48. Показання, протипоказання, види та застосування компресів.
49. Водолікування. Загальні і місцеві ванни. Надання першої допомоги пацієнту/хворому в разі погіршення стану під час приймання ванни.
50. Світлолікування. Показання, протипоказання, можливі ускладнення при застосуванні світлолікування.
51. Виписування, зберігання та застосування фармакологічних засобів.
52. Правила зберігання, розміщення та обліку ліків у відділенні.
53. Організація роздавання ліків у відділенні.
54. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, закапування крапель в ніс, вуха, очі. Інгаляції.
55. Ентеральне введення ліків: через рот, під язик, ректальне.
56. Парентеральний спосіб введення ліків, переваги і недоліки, інструментарій.
57. Внутрішньошкірні ін'єкції: призначення, анатомічні ділянки, техніка виконання.
58. Проба Манту та проба на чутливість до медикаментів. Оцінка результатів.
59. Особливості введення олійних розчинів, можливі ускладнення, їх профілактика.
60. Розрахунок дози та правила введення інсуліну.
61. Внутрішньом'язові ін'єкції: призначення, анатомічні ділянки, техніка виконання.
62. Розчинення, розрахунок дози та введення антибіотиків.
63. Внутрішньовенне струминне введення ліків.
64. Взяття крові з вени для лабораторного дослідження.
65. Кровопускання: показання, протипоказання, техніка виконання, можливі ускладнення.
66. Внутрішньовенне краплинне введення ліків. Будова та монтаж системи для інфузійної терапії.

67. Можливі ускладнення ін'єкцій, причини виникнення, надання допомоги.
68. Взяття мазка із зіву та носа, мета, скерування в лабораторію.
69. Лабораторне дослідження харкотиння: підготовка пацієнта, оснащення, скерування матеріалу в лабораторію.
70. Лабораторне дослідження сечі: підготовка пацієнта, оснащення, скерування матеріалу в лабораторію.
71. Лабораторне дослідження калу: підготовка пацієнта, оснащення, скерування матеріалу в лабораторію.
72. Підготовка пацієнтів та участь сестри медичної в рентгенологічному обстеженні органів травлення, іригоскопії, холецистографії, урографії, КТ, МРТ.
73. Підготовка пацієнтів та участь сестри медичної в ендоскопічних та ультразвукових обстеженнях.
74. Участь сестри медичної – бакалавра в проведенні плевральної пункції: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
75. Участь сестри медичної – бакалавра в проведенні абдомінальної пункції: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
76. Люмбальна пункція: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
77. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при підготовці їх до діагностичних обстежень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
78. Ведення медичної документації сестрою медичною керівником.
79. Медична етика і деонтологія, їх значення в професійній діяльності сестри медичної.
80. Порушення етико-деонтологічних норм, їх наслідки для пацієнтів.
81. Ієрархія людських потреб по А. Маслоу, п'ять ступенів.
82. Роль сестри медичної в задоволенні людських потреб.
83. Основні поняття та положення медсестринських моделей.
84. Характеристика основних медсестринських моделей.
85. Медсестринські моделі Вірджинії Хендерсон та Мойри Аллен.
86. Людські потреби – основа медсестринського догляду.
87. Застосування медсестринських моделей на практиці.
88. Визначення медсестринського процесу, етапи та значення для догляду.
89. Удокументування медсестринського процесу.
90. Санітарно-освітня робота щодо здорового способу життя, загартування, рухової активності, раціонального харчування, активного довголіття, планування сім'ї.
91. Застосовування професійних СОП в повсякденній медсестринській діяльності.
92. Здійснення контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю.
93. Здійснення взаємозалежних професійних функцій.
94. Кабінет медичної статистики. Основні форми медичної документації, їх призначення.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проведення санітарної обробки пацієнта.
2. Обробка волосся при виявленні педикульозу.
3. Антропометрія.
4. Долікарська допомога хворому при погіршенні стану під час приймання гігієнічної ванни.
5. Вибір та приготування дезінфікуючих розчинів з потрібними властивостями і потрібної концентрації.
6. Дезінфекція предметів догляду, особистої гігієни пацієнта, посуду.
7. Дезінфекція використаної інструментарію.
8. Контроль якості передстерилізаційної обробки, ведення необхідної документації.
9. Стерилізація медичного інструментарію, перев'язувального матеріалу предметів догляду.
10. Контроль стерилізації, ведення необхідної документації.
11. Приготування ліжка пацієнту/хворому.
12. Заміна натільної і постільної білизни лежачому хворому.
13. Транспортування та перекладання пацієнта.
14. Догляд за шкірою. Вмивання лежачих хворих, обтирання.
15. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стрижка, гоління.
16. Підмивання лежачих хворих.
17. Заходи з профілактики пролежнів.
18. Догляд за шкірою в разі наявності пролежнів.
19. Туалет очей: промивання, очні ванночки.
20. Очищення зовнішнього слухового проходу.
21. Туалет носа, очищення носових ходів.
22. Догляд за порожниною рота: зрошення, полоскання, чищення зубів.
23. Подання судна і сечоприймача лежачим пацієнтам.
24. Користування засобами гігієни у лежачих пацієнтів.
25. Складання дієти при різних захворюваннях.
26. Годування лежачого пацієнта з ложки, напувальника.
27. Введення харчових сумішей через зонд.
28. Годування хворих через гастростому, обробка шкіри навкологастростоми.
29. Участь сестри медичної в роздаванні їжі, годуванні пацієнтів.
30. Вимірювання температури тіла. Графічне та цифрове зображення температури.
31. Догляд за пацієнтами в гарячці та під час критичного зниження температури тіла.
32. Підрахунок частоти дихання, запис в температурному листку та сучасних інформаційних системах.
33. Визначення життєвої ємності легенів.
34. Допомога пацієнтам під час кашлю, задишки, кровохаркання талегеневої кровотечі.
35. Подання кисню з кисневої подушки, через носовий катетер.
36. Визначення пульсу, його характеристика, графічне та цифрове записування в температурному листку.
37. Вимірювання артеріального тиску, його реєстрація.
38. Допомога пацієнтам при болях у серці, непритомності, колапсі.
39. Визначення набряків, добового діурезу, водного балансу.
40. Проведення реанімаційних заходів.
41. Техніка процедури УФО, солюкс.
42. Накладання гірчичників.
43. Накладання зігрівальних компресів, у тому числі на вухо.
44. Накладання охолоджувальних компресів.
45. Застосування грілки та міхура з льодом.
46. Гірудотерапія.
47. Проведення водних процедур /лікувальні ванни/.

48. Робота з медичною документацією.
49. Вибір призначень з листка лікарських призначень пацієнта.
50. Складання вимоги-накладної на лікарські засоби.
51. Розкладання лікарських засобів у медичній шафі за способом їх застосування.
52. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, накладання пластирів, застосування присипок.
53. Закапування крапель в ніс, вуха, очі. Закладання мазі за повіки.
54. Користування кишеньковим інгалятором, небулайзером.
55. Ентеральне введення ліків: пероральне, сублінгвальне.
56. Введення ректальних та вагінальних свічок.
57. Миття рук сестри медичної та одягання стерильних рукавичок.
58. Користування стерильними шприцами одноразового використання, венфлони.
59. Набирання ліків із ампул і флаконів.
60. Внутрішньошкірна ін'єкція.
61. Проведення проб на чутливість до лікарських засобів, проби Манту.
62. Підшкірна ін'єкція.
63. Користування інсуліновим шприцом, шприц-ручкою. Підбір голки та введення інсуліну.
64. Введення олійних розчинів, обробка інструментів після ін'єкції.
65. Внутрішньом'язова ін'єкція.
66. Розчинення, розрахунок дози та введення антибіотиків.
67. Техніка накладання джгута та виконання венепункції.
68. Внутрішньовенне струминне введення лікарських засобів.
69. Монтаж та заповнення системи для внутрішньовенних вливань.
70. Внутрішньовенне краплинне введення лікарських засобів.
71. Техніка кровопускання.
72. Допомога пацієнту/хворому під час блювання, аспірації блювотних мас.
73. Промивання шлунку.
74. Застосування газовивідної трубки.
75. Клізми: очисна, сифонна, лікувальна та гіпертонічна.
76. Катетеризація та промивання сечового міхура.
77. Взяття крові з вени для лабораторного дослідження (бактеріологічного, біохімічного) шприцом та вакутайнером.
78. Техніка взяття мазка із зіву і носа.
79. Збирання харкотиння для лабораторного дослідження (загального, бактеріологічного).
80. Взяття блювотних мас і промивних вод шлунку для лабораторного дослідження.
81. Взяття калу для лабораторного дослідження: копрологічного, бактеріологічного, на приховану кров, яйця гельмінтів.
82. Підготовка пацієнта і лабораторного посуду для різного біологічного матеріалу.
83. Забір сечі для загального аналізу, дослідження на цукор, амілазу.
84. Визначення добового діурезу, водного балансу.
85. Збирання сечі за методом Зимницького, Нечипоренка.
86. Забір сечі для бактеріологічного дослідження.
87. Виписування скерувань в лабораторію на всі види досліджень.
88. Підготовка пацієнта та участь сестри медичної в рентгенологічному обстеженні шлунку, кишок, холецистографії, урографії.
89. Проведення проби на чутливість до контрастної речовини.
90. Підготовка пацієнта та участь сестри медичної у бронхоскопії, цистоскопії, езофагогастроуденоскопії, колоноскопії та ректороманоскопії.
91. Плевральна пункція (плевроцентез): підготовка пацієнта, оснащення, допомога лікарю, догляд та спостереження за пацієнтом під час і після процедури.
92. Люмбальна пункція: підготовка пацієнта, оснащення, допомога лікарю, догляд та спостереження за пацієнтом під час і після процедури.
93. Абдомінальна пункція: підготовка пацієнта, інструментарію, допомога лікарю, догляд та

спостереження за пацієнтом під час та після маніпуляції.

94. Суб'єктивне і об'єктивне обстеження пацієнта.
95. Виявлення і формулювання проблем пацієнта.
96. Складання і реалізація плану медсестринських втручань.
97. Задоволення потреб пацієнта, вирішення проблем.
98. Навчання пацієнта і членів родини само- і взаємодогляду.
99. Ведення медсестринської документації

3.3. Контрольні питання та завдання до самостійної роботи Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового заняття, іспиту.

Базовий перелік видів самостійної роботи здобувачів вищої освіти, розроблений відповідно до структури навчальної дисципліни. При цьому завданнями для самостійної роботи є:

1. Проведення розпитування показового хворого, його загального огляду, аналіз та узагальнення отриманих даних з представленням клінічного випадку на занятті, планування мед сестринських втручань.
2. Тижневе спостереження за хворим із гарячкою, реєстрація температури тіла та показників гемодинаміки у температурному листі, визначення характеру гарячки та представлення клінічного випадку на практичному занятті
3. Робота з літературою й іншими джерелами інформації та підготовка реферативного повідомлення із доповіддю на практичному занятті.

Здобувач вищої освіти самостійно обирає те захворювання, за яким він проводитиме курацію (розпитування, обстеження) пацієнта.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

За бажанням здобувач вищої освіти під час вивчення відповідних тем він може виконувати індивідуальну роботу, яка проводиться в позаурочний час та при успішному її виконанні додатково оцінюється викладачем.

Орієнтовний перелік тем для реферативних повідомлень:

- 1) Історія вимірювання артеріального тиску та сучасні методи тонометрії
- 2) Основні властивості пульсу та їх використання для оцінки стану хворого у традиційній та східній медицині
- 3) Сучасні засоби профілактики пролежнів
- 4) Сучасні методи термометрії та показання до їх використання у терапевтичній клініці
- 5) Основні види лікарських засобів та особливості їх призначення пацієнтам терапевтичного профілю.

3.5. Інші заохочення (умови нарахування додаткових балів за різні види неформальної та інформальної діяльності, серед яких можуть бути конференції, наукові дослідження, участь у опитуваннях, симпозіумах, тощо):

На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в онференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (**не більше 10**)

Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються здобувач вищої освіти тільки комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту. В жодному разі загальна сума балів за ПНД не може перевищувати 120 балів.

3.6. Правила оскарження оцінки

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги освітнього компонента (система вимог та правил, які викладач пред'являє до здобувачів вищої освіти при вивченні освітнього компонента). Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати лекції; читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі фонендоскоп, зошит, ручку; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю вчасно.

Передбачена академічна мобільність, взаємозамінність залікових кредитів (обсяг 1 кредиту 30 годин). Здобувачі вищої освіти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально.

Відвідування занять та поведінка Відвідування лекцій та практичних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. Не допускаються запізнення здобувачів вищої освіти на лекції та практичні заняття.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Використання електронних гаджетів дозволяється лише з дозволу викладача. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни(активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи). Практичні заняття передбачають:

Активну участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі вищої освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Заохочення та стягнення(додаткові бали за конференції, наукові дослідження, правки, поради, участь у опитуваннях). Оцінювання індивідуальних завдань здобувача вищої освіти здійснюється за умов виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні.

Техніка безпеки. На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі та ін. Розробка, оновлення та затвердження силабусу освітнього компонента проводиться кожного навчального року. Обов'язкове розміщення на сайті ХНМУ в профілі освітньої програми «Медицина» до 30 червня поточного навчального року для наступного навчального року;

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності (в т.ч. відповідальність за порушення академічної доброчесності). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувач вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання здобувача вищої освіти це може зробити староста групи.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський процес. — К.: Здоров'я, 2001.
2. Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посіб. / Під заг. керів. І.Я. Губенко. — Черкаси, 2007. — 44 с.
3. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2008. — 424 с.
4. Касевич Н.М. Основи медсестринства в модулях: навч. посіб. 3-є вид., випр. К. : ВСВ "Медицина", 2018. 480 с.
5. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.В. та ін. Догляд за хворими. Практика: підручник. 3-тє вид., випр. К.: ВСВ Медицина, 2015. 488 с.
6. Кудрявцева Т.О. Сестринський процес: етапи, зміст, документація: навч.-метод. посіб. К.: Здоров'я, 2001. 96 с.
7. Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капустник В.А. Основи медсестринства: підручник. К.: ВСВ Медицина, 2018. 912 с.
8. Медсестринський догляд за пацієнтом: Стандарти медсестринських процедур, маніпуляцій та планів догляду і навчання: навч. посіб. І.Я. Губенко, О.Т. Шевченко, Л.П. Бразалій, В.Г. Апшай. К.: Медицина, 2008. 304 с.
9. Наказ МОЗ України № 460 від 01.06.13 Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій.
10. Пасечко, Н. В., Лемке М. О., Мазур П. Є. Основи сестринської справи : підручник. Тернопіль : Укрмедкнига, 2016. 544 с.
11. Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коцар О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. 4-є вид. К.: Медицина, 2018. 600 с.

Допоміжна

1. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 464 с.
2. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.В. та ін. Догляд за хворими: підручник. — К.: ВСВ Медицина, 2010. — 488 с.
3. Шевченко О.Т. Психологія кризових станів: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005 — 120 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (ст. 16). [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141556.html.
3. Наказ МОН України від 05.12.18р. № 1344. «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського)
4. Наказ МОЗ України від 01.06.2013 р. «Про затвердження протоколів медичної сестри сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0460282-13>
5. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Касевич, Н.М. К 28 Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник / Н.М. Касевич. — 2-е видання, виправлене — К. : Медицина, 2009. — 424 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://bmedcol.edu.ua/wpcontent/uploads>
7. Ковальова О.М., Сафаргаліна-Корнілова Н.А., Герасимчук Н.М. Деонтологія в медицині: підручник. Харків, 2014.— 258 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/.pdf>